

Alain Berenboom
Primejdii în regat

Respect pentru oameni și cărti

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2014 pentru această ediție.

Titlul original: „Périls en ce royaume” © Genese Edition SPRL,
92, rue Saint-Bernard - 1060 Bruxelles, Belgique

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1
e-mail: editura@crime-scene.ro
tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43
www.crime-scene.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BERENBOOM, ALAIN

Primejdii în regat / Alain Berenboom ; trad.: Ileana
Cantuniari. - București : Crime Scene Press, 2014
ISBN 978-606-93677-1-1

I. Cantuniari, Ileana (trad.)

821.133.1(493)-31=135.1

Coperta colecției: ALEXANDRA BARDAN

Coperta: foto Shutterstock

Redactor: ALEXANDRU ARION

Corecțură: MANUELA RUXANDRA ARION

Tehnoredactor: LAURA TIBĂR

Bun de tipar: februarie 2014

Tipărit în România, FED PRINT

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Alain Berenboom

Primejdii în regat

Traducere din limba franceză
de Ileana Cantuniari

Cuvânt înainte de George Arion

SUMAR

1	Trăiască Republică!	11
2	Răul cel mai mic	20
3	Cine sapă groapa altuia cade singur în ea	30
4	Valaida Snow la Alhambra	38
5	Loulou îți dă un pupic	46
6	Circumcizia	55
7	Polițistul care-și ține gura	65
8	De la un maestru avocat la altul	73
9	Dar dacă femeia fatală era altcineva?	85
10	Inocența pierdută	93
11	La Piața leftină	106
12	Istорii care se potrivesc	117
13	Nu era băutor de gueuze; nimeni nu e perfect	124
14	Harpia stângistă	134
15	Amicul lui Yann Beigelbrot	145
16	Comunist, cu un cuțit între dinți	156
17	Arginții lui Stalin	167
18	Omul care șchiopăta	178
19	Gracchus, tribun al poporului	189
20	A trăi ascuns înseamnă a trăi ca un cadavru	202
21	Maică-mea e o vrăjitoare	211
22	Un mesaj la bistroul de peste drum de Gare du Midi	227

1
1

Trăiască Republica!

„Trăiască Republica!” zbieră o voce dogită în spatele meu.

În această opta zi de ianuarie, urmele trecerii în anul de grație 1947 încă mai dăinuiau pe trotuarele ude ale marilor bulevard. Confetti, serpentine, pălării din hârtie strivite, sticle goale, totul luminat de strălucirile reclamelor și ale felinarelor pâlpâitoare. Războiul părea uitat. Un arab ridica în slăvi cicoarea Pacha, un negrișor – ciocolata Kwatta. Belgienii credeau că redeveniseră stăpâni, însă gigantica reclamă la Coca-Cola, clipind în vîrful clădirii ce domina Piața Brouckère, punea lucrurile la punct.

„Trăiască Republica!”

În timp ce întorceam capul, un bătrânel se năpusti spre mine șchiopătând și îmi vârî în mână un exemplar din fișuica pe care o vindea strigându-și marfa pe stradă, pe bulevardul Anspach.

– Ce faci, Michel? exclamă Anne. Ești nebun?

– Cinci centime, domnule, împotriva revenirii regelui și pentru republică! stârui moșulețul fluturându-și palma murdară sub nasul meu mai înainte de a reîncepe să zbiere: Regele la Berlin! Țiitoarea lui la Ostende!

– Doamne Sfinte! Dă-i zdreanța înapoi, zise Anne plăcătită. Doar n-o să finanțezi soiul ăsta de literatură!

Întorcându-mi spatele, Anne se îndepărta cu pas vioi îndreptându-se spre piața Brouckère.

„Țiitoarea la Ostende!” urlă și mai amarnic bătrânelul în mijlocul mulțimii care trecea, cu prudență, cât mai la distanță. Ca să mă descotoroesc de el, i-am aruncat o monedă și am vîrât ziarul cât mai adânc în buzunarul impermeabilului. Grăbeam pasul ca să o ajung pe Anne din urmă, când un zdrahon mustăcios mi se agăță de braț, zbierând la rândul lui:

– Țiitoarea la Ostende? Cu condiția s-o tundă mai înainte, la fel ca pe celelalte, nu-i aşa, camarade?

Bătându-și joc de protestele mele, izbucnii într-un râs răsunător, în timp ce eu încercam să scap strânsorii lui de oțel și respirației trăsnind a ceapă și a tutun. În fața mea, o vedeam pe Anne dispărând în tramvaiul nouăzeci care deja părăsea stația.

– Anne! Așteaptă!

Un pumn în pântecele moale al zdrahonului. Un sprint. Cu prețul unui salt acrobatic, am izbutit să mă feresc de două mașini, să mă agăț de bara de susținere și să urc pe platformă. Și acum, nimic? Nici urmă de aplauze? Nu era nici măcar un singur *sportsman* în jurul meu. Doar nemulțumiți, din soiul căreia nu gustă să fie îmbrânciți, care se plâng de curent, de fumători, de căreia care scuipă și de căreia care beau. Genul care protesteaază împotriva tramvaielor deschise, care pretind amenzi severe împotriva „acrobaților” obișnuiti să urce din mers între două stații și care flutură cuvântul „modernizare” ca să justifice suprimarea a tot ce lor nu le este pe plac. Dar dacă se vor instala uși cu închidere automată, domnilor și doamnelor, ce aventură ar mai fi să ieși tramvaiul?

– Apreciez că-ți riști viața pentru mine în loc să defilezi cu socialiștii! zise Anne cu mutra ei de zile proaste.

Știa că mă durea-n cot de toate acele discuții despre reîntoarcerea în Belgia a regelui Leopold al III-lea¹ și a frumoasei și tinerei sale soții, principesa

¹ Leopold III, regele Belgiei (1934-1951), monarh controversat în urma ordinului dat armatei, în mai 1940, de a depune armele în fața germanilor, și desolidarizat de guvernul său, refugiat la Londra. Deportat în Germania (1944-1945), s-a retras mai apoi în Elveția și, cu tot plebiscitul favorabil revenirii sale, a fost nevoit să abdice în 1951 în favoarea fiului său Baudouin. (N. tr.)

Liliane¹, botezată în chip disprețitor „țiitoarea” de către presa de stânga. În vreme ce restul Europei se reconstruia cu energie pentru a șterge urmele în-grozitorului război care tocmai o devastase, Belgia se pierdea într-o bătălie locală. Adversarii regelui îl acuzau de complezență față de germani la începutul războiului sub influența noii sale soții. Iar partizanii săi, în majoritate catolici și flamani, cereau revenirea sa în Belgia, temându-se că, altfel, țara va bascula spre republică, regim de stânga și bolșevism. În tot acest timp, regele și familia sa se plăcuseau într-un refugiu (de lux) în Elveția.

Ajuns în Piața Binefăcătorilor, am mers sub o ploaie rece ca gheăta spre biroul meu, fără să ne grăbim. La ce bun? Se întâmpla rareori ca un client să-și facă apariția înainte de ora prânzului – ca să fiu cinstit, era lucru rar să dau acolo peste vreun client, indiferent de oră.

Biroul meu (un cuvânt tare pretențios pentru chichineața aia) se pitea deasupra unui salon de coafură, „Federico, arta coafurii”, unde lucra Anne. De cum își ridică oblonul salonului, Federico urca la mine, descuia ușa, aprindea lumina și, după anotimp, deschidea ferestrele sau punea în funcțiune soba cu cărbuni. Mândru s-o facă pe receptionistul, atunci când telefonul suna în salon, el răspunde: „Michel Van Loo, detectiv particular, și Federico Simoni, arta coafurii, bună ziua, la dispoziția dumneavoastră!”, exagerându-și accentul italian în felul gangsterilor din filmele americane (dublate în franceză).

Înainte de a împinge ușa de sticlă a salonului lui Federico, Anne îmi dădu în sfârșit o sărutare – cam castă, după gustul meu – după care am urcat fără pic de entuziasm cele câteva trepte care duceau la bârlogul meu. Plin de lehamite, am deschis ușa pregătindu-mă să înfrunt praful, plăcătul și Nescafé-ul. Dintr-o dată însă m-am simțit transportat în țara celor o mie și una de nopți.

Mai înainte chiar de a o vedea, parfumul ei mi-a mângâiat nările. O aromă exotică și înțepătoare – foarte scumpă – mă făcu să-mi amintesc de portofeleul meu care era hămesit. Mi-am umplut plămâni. Când am deschis iarăși ochii, ea era acolo, în picioare, cocoțată pe interminabilele-i gambe care se afundau în covorul meu ros de molii. Aidoma unui vis. O blondă înaltă într-un

¹ Principesa Liliane, a doua soție a regelui Leopold III, după moartea accidentală a reginei Astrid. Provenind din înalta burghezie, originară din Ostende, Lilian Baels (numele flamand), cunoscută sub titlul de principesa de Réthy, a fost blamată pentru simpatiile sale pronaziste și pentru căsătoria neconstituțională cu regele. (N. tr.)

pantalon atât de strâmt încât magnificele ei fese lungi și ferme răsăreau ca niște peperi gata să se spargă.

Socotind că îi contemplasem îndeajuns partea de jos a spatelui, se aşeză în fotoliul destinat vizitatorilor, aşteptând să-mi manifest voința. O, vai, mie mi se împletește limba în gură, iar reflexele mele o luaseră razna. În ajun, o dușesem pe Anne la Charly's să-i ascultăm pe Don Byas și pe alți câțiva jazzmeni negri americani, golind nu mai știu câte pahare de *gueuze grenadine*¹ până la o oră înaintată a nopții. Dacă aș fi fost ceva mai odihnit, prezența ei m-ar fi pus în gardă. Starurile tip șampanie-paiete nu frecventează localurile pe unde se preumblă un detectiv particular de mâna a treia. Creatura aceea de vis greșise ușa, orașul, făt-frumosul. Dacă aș fi crezut în Dumnezeu, aşa cum îmi recomandase atât de des bunică-mea, aș fi știut că mesagerele diavolului iau ade-sea forma asta. Dar eu nu am ascultat-o niciodată pe bunica. Gravă eroare, care mi-a falsificat judecata. În loc să o iau la sănătoasa, am zâmbit ca un netot.

– Așadar, dumneata ești detectivul Van Loo?

Incapabil să articulez vreun cuvânt inteligent, i-am întins cartea mea de vizită – aveam o sumedenie – pe care a strecurat-o în poșetă fără să se uite la ea. Și începu să mă contemple ca și cum tocmai s-ar fi trezit dintr-un coșmar.

– Puteți avea încredere în mine, am spus eu prosteste.

Pe atunci, mă credeam în stare să schimb lumea sau, măcar, să contribui la schimbarea aceasta. Era o idee în spiritul timpului acela, dar nu avea să mai dureze multă vreme.

Ea izbucni într-un râs scurt, care nu avea nicio noimă, cu atât mai mult cu cât adăugă:

– Asta mi s-a și spus, da.

Și reîncepu să râdă.

Mă simțeam stingherit, mi-era greață, eram obosit. Dacă aș fi fost la înălțimea ambicioilor mele, aș fi dat-o afară. În loc de asta, m-am străduit să zâmbesc. Când mai ai de rezistat o săptămână până la sfârșitul lunii, te ferești să brufuluiște clientela și îți vâri ambicioile în buzunar.

– Cu ce vă pot fi de folos, doamnă sau domnișoară...?

¹ Bere belgiană cu sirop de suc de rodie. (N. tr.)

Îmi era mie însuși silă de mine, dar aveam chiria neplătită de trei luni și eram gata să ajung pe drumuri.

– Mama mea pretinde că fratele meu a dispărut, spuse ea în cele din urmă. Crezi că poți să-i dai de urmă?

– Asta e specialitatea noastră, am răspuns eu trecându-mi limba peste buze în încercarea de a calcula suma avansului pe care î-l puteam cere. A dispărut în timpul războiului?

Odată cu Eliberarea, căutarea dispărăților va avea un viitor frumos, gândisem eu când îmi înființasem agenția. Strălucită inspirație care nu ținuse, însă, seamă de multiplele organizații naționale și internaționale, de Crucea Roșie și de alte asociații umanitare, din belșug finanțate de guverne, și care lucrau cu mult mai multe mijloace și eficacitate decât mine, și fără să ceară onorarii. Găina cu ouă de aur se vădise a fi fără urmași. Nu căutasem până acum pe nimeni, în afară de un bogat negustor de fier vechi pe care familia voia să-l dibuiască înaintea poliției ca să pună mâna pe viitoarea moștenire. Omul era acuzat că se ocupase cu Dumnezeu și ce trafic în timpul Ocupației.

– Aș avea câteva întrebări prealabile să vă pun, am spus eu, scoțând un blocnotes de hârtie galbenă dintr-un sertar. Un model pe care-l folosesc marii avocați newyorkezi și pe care îl cumpărasem foarte scump de la un sergent american. Blonda păru în sfârșit impresionată – sau se prefăcu a fi, preț de o clipă.

– Când ați primit vești de la el ultima oară? Adresa? Patronul? Are soție? Copii?

– O, la, la! zise ea cu un surâs batjocoritor. Dacă am ști toate astea, de ce ne-am mai adresa dumitale?

– Ceva bănuiești, atunci?

– Nimic!

– Nimic?

Am dat drumul stiloului pe foia galbenă, în continuare imaculată.

– Totuși... Numele lui?

– A, da, Yann.

– Cu J, cum scriu flamanzii?

– Nu, cu Y, ca bretonii. Și cu doi de „n”.

Am dat din cap.

- Este un prim indiciu.
- Nu chiar, spuse ea, sucind distrată între degete presse-papier-ul din sticlă care zăcea pe biroul meu.
- Dar, în fine, am exclamat eu într-o străfulgerare de luciditate, ce vrea să însemne demersul dumneavoastră?

La aceste cuvinte, blonda se ridică, dând drumul brutal presse-papier-ului care se rostogoli până la marginea mesei, unde am reușit să-l prind („scuzați-mă, e o amintire de familie”), în timp ce ea mă lăsă baltă, cu obiectul în mâna.

- Am să vorbesc cu mama mea, spuse ea ieșind pe ușă. Știam bine că ideea de a te consulta pe dumneata e complet idioată!

În timp ce ea cobora scările, mi-am pus frumos la loc în sertar blocnotesul de hârtie galbenă, cu gândul la viitorul meu client de prestigiul, fără a izbuti să mă scutur de un ciudat amestec de stinghereală și atâțare. Aveam impresia că o auzeam, încă, pe frumoasa blondă vorbind. Poate că doar mă gândeam la femele ei, niște fese în stare să-l facă și pe un sfânt să-și piardă mintile.

Când m-am deșteptat, un ceas mai târziu, am zărit un firisor de salivă pe trusa de scris din piele care acoperea tăblia biroului. Anne se plângea adesea de sforătul meu, pretext ca să nu-și petreacă noaptea cu mine. Uite că acum începeam să-mi pierd saliva. Viitorul meu sentimental se înfățișa prost. Cât privește viitorul financiar, era mai bine să nici nu mă gândesc la el.

Vândusem una câte una mobilele pe care mi le lăsase maică-mea – fără să reușesc să scot un preț convenabil pe o piață saturată. Mai rămâneau trei tablouri în ulei care îmi împodobeau biroul, o marină destul de odihnitoare și două portrete de fete arăboiice care îmi plăceau mult, precum și cărțile mele. Am hotărât să-mi sacrific ediția originală din *Mizerabilii*, tipărită la Bruxelles (ei bine, da, Victor Hugo, alungat din Paris, își publicase capodopera în capitala Belgiei). Cum un librar de mâna a doua mi-a luat-o pe un preț neașteptat, am decis să pun la bătaie o bancnotă într-un restaurant șic, din galeria Saint-Hubert, *La Taverne du Passage*, unde, înainte de război, mamei îi plăcea să supeze după ieșirea de la teatru. Anne, căreia îi propusese să mă însoțească, îmi lansase pe un ton posac:

- Haleală și regulat, ăsta e programul? Sau poate că vrei să inovezi?

- Am o idee: între haleală și regulat, să mergem la cinema. La *Victory*, să vedem ultimul film cu Abbot și Costello¹.

Nu apreciașe gluma, iar pe Abbot și Costello nu putea să-i sufere – cine nu i-ar da dreptate? Degeaba mă scuzam, degeaba îi aminteam cu suspine în glas de frumoasa noastră seară petrecută la Charly's, noaptea precedentă, până la urmă am rămas singur în *La Taverne du Passage*.

Când tocmai mă pregăteam să-mi înfig furculița în fileul american care îmi fusese pregătit, am descoperit-o cu surprindere pe blonda cea înaltă de azi dimineață la o masă vecină, în compania unei bătrâne doamne cu chip emaciat, numai piele și oase sub o rochie elegantă, fără îndoială maică-sa. Cum nu părea să mă fi descoperit, m-am concentrat asupra fileului american însoțit de cartofi prăjiți, trăgând nădejde să trec neobservat. Discuția noastră continua să mă obsedeze (nu izbutisem nici măcar să-i afli numele, strănic detectiv mai eram!). Ea rezuma eșecul absurdei mele activități. Nu poți deveni aventurier peste noapte. Nu te poți sustrage proprietiei soarte. Mai bine m-aș întoarce în Administrația pe care nu ar fi trebuit s-o părăsesc niciodată.

În vreme ce eu mă tot frământam cu aceste cugetări mohorâte, se petrecu ceva ciudat la masa blondei. Bătrâna doamnă se sculă brusc în picioare, scoase un hohot de plâns sfâșietor și strigă: „Yann!” înainte de a-și înfundă un șervețel în gură și de a cădea greoi la loc pe scaun ca o păpușă dezarticulată. Fără a-și pierde sângele rece, blonda se repezi să-și ducă la toaletă, ținând-o pe după umeri.

Privirea mea jenată se cufundă în farfurie. Aveam, fără să știu de ce, impresia că eu sunt pricina acelei scene lamentabile. De parcă atitudinea mea stângace de azi dimineață provocase izbucnirea dementă de seara. „Priviți-l!” părea să strige doamna. „Acest chipeș detectiv particular care ne lasă baltă atunci când fiica mea îl imploră să-mi aducă înapoi fiul scump.”

A doua zi, o prietenă care lucra ca juristă într-o companie de asigurări (asigurându-mi și mie baza subzistenței) mi-a încredințat căutarea câtorva datornici care se mutaseră pe ascuns fără a-și plăti chiria. Taman cât să-mi permită

¹ Bud Abbott și Lou Costello, duo comic al anilor 1940-1950, cu numeroase apariții în comedii burlești americane. (N. tr.)